

Bestyrelse (Nationalpark Vadehavets budgetmøde)

22-09-2021 14:00 - 16:00

Nationalpark Thys velkomstcenter

Information:

Mødet finder sted fra kl. 14.00 til ca. 16.00, dog vil punkt 2 blive behandlet i bussen på vej til Nationalpark Thy, hvor bestyrelsesmødet finder sted. Der vil under mødet blive serveret kaffe/the, frugt og sødt.

Deltagere:

Formand Janne Liburd

Varde Kommune (næstformand) Preben Friis-Hauge

Esbjerg Kommune May-Britt Andrea Andersen Kallan (Skype)

Fanø Kommune Marius Nielsen

Tønder Kommune Bo Jessen

Danmarks Naturfredningsforening Inger Jensen

Friluftsrådet Birgitte Loeff Schmidt (Skype)

Dansk Ornitologisk Forening Marco Brodde (Skype)

Digelagene Kresten Hansen

Danmarks Jægerforbund Jan Holm

Danmarks Sportsfiskerforbund Simon Simonsen

Landbrug & Fødevarer Esther Hoftijzer

Naturstyrelsen Ulrik Lorenzen (Skype)

Nationalparkrådet Karen Boel Madsen

Nationalparkrådet Ole Mouritzen

Nationalparksekretariatet Peter Saabye Simonsen

Nationalparksekretariatet Marianne Thorlund Tølbøll

Nationalparksekretariatet Alette Houman Dyhrfeld (Referent)

Indhold

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden – Beslutningspunkt (5 min.).....	1
Punkt 2: Høringssvar på forslag til Havplan – Beslutningspunkt (5 min. - Emnet behandles under busturen).....	1
Punkt 3: Tilskud - beslutningspunkt (10 min.).....	4
Punkt 4: Økonomi – budgetopfølgning 2021 – beslutningspunkt (10 min.).....	5
Punkt 5: Økonomi – budget 2022-2025 – beslutningspunkt (60 min.).....	6
Punkt 6: Verdensarvsstrategien – beslutningspunkt (10 min.).....	7
Punkt 7: Nyt fra sekretariatet – orienteringspunkt (5 min.).....	8
Punkt 8: Evaluering af Danmarks Nationalparker – orienteringspunkt (10 min.).....	9
Punkt 9: Evt. og meddelelser (10 min.).....	10

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden – Beslutningspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling:

Janne Liburd byder velkommen og dagsordenen godkendes.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariatet indstiller at:

- *bestyrelsen godkender dagsordenen.*

Referat:

Janne Liburd bød velkommen til mødet. Første og andet punkt blev behandlet under busturen til Thy, hvorefter mødet fortsatte i Nationalpark Thys nye velkomstcenter. Af hensyn til de bestyrelsesmedlemmer som ikke havde mulighed for at deltage i den del af mødet der foregik i bussen, bad Janne Liburd om, at beslutningen om afgivelse af eventuelt høringsvar i forhold til Havplanen, punkt 2, ikke blev besluttet, før den resterende del af bestyrelsen havde mulighed for at være til stede. Dette blev godkendt af bestyrelsen.

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede at godkende dagsordenen med den af Janne Liburd foreslåede ændring om, at beslutningen vedr. eventuel afgivelse af hørings-svar til Havplanen, først blev taget, når hele bestyrelsen var til stede i Thy.

Punkt 2: Hørings svar på forslag til Havplan – Beslutningspunkt (5 min. - Emnet behandles under busturen)

Sagsfremstilling:

Regeringen har via diverse styrelser og ministerier fremlagt et forslag til høring for en ny Havplan for Danmarks havområder, herunder bl.a. også den marine del af Vadehavet. Udspillet tager afsæt i et benyttelses- og beskyttelsessyn på de marine danske områder, hvor havet foreslås opdelt i 9 zoner, som bl.a. indbefatter råstofindvinding, akvakulturer, erhvervsfiskeri, offshore-virksomhed (olie, gas, vind), energiøer mv. Udspillet rummer også forslag til beskyttede områder, herunder Vadehavet, og inddelinger af de marine områder i groft sagt tre typer: Strengt beskyttede områder (helt nyt), beskyttede områder samt områder uden beskyttelser. Begrebsanvendelsen tager afsæt i EU plan for biodiversitet der fastlægger, at 10% af EU's natur skal være strengt beskyttet og 30% skal være beskyttet. Definitionen af hvad der konkret menes med strengt beskyttet er ikke fastlagt i EU eller Danmark endeligt endnu. Regeringens forslag til Havplan for Danmark viser, at der udlægges godt 4 % til strengt beskyttet natur i de marine områder og knap 30% til beskyttet natur.

Hvad betyder Havplanen for Vadehavet? For Vadehavet har Havplanen ingen ændringer i de foreliggende beskyttelser og dermed heller ikke ændringer i benyttelsen. Vadehavet er således ikke udpeget til strengt beskyttet område, men er et beskyttet område, uagtet at Vadehavet nok er Danmarks p.t. bedst beskyttede marine område. Omvendt er der heller ikke fjernet muligheder for dispensationer til erhvervsfiskeri, som de foreliggende direktiver/bekendtgørelser rummer. Planen forholder sig ikke til og rummer ikke konsekvenserne for Vadehavet – og andre områder – i forhold til udlægningen af et stort råstofudvindingsområde ud for Blåvand (lidt forenklet forklaret).

Havplanen er i høring frem til slutningen af september og bestyrelsen bedes drøfte og beslutte om Nationalpark Vadehavet skal indsende et høringssvar. Emner for diskussion som kunne danne grundlag for et høringssvar kunne være:

- Vadehavet skal udpeges som strengt beskyttet område.
- Vadehavet skal fritages for fiskeri f.eks. ved at fjerne dispensationsmulighederne i direktiver/bekendtgørelser for vildt/naturreservat.
- Påvirkningerne af den påtænkte råstofindvinding ud for Blaavand uden for nationalparkens område er ikke afdækket. Konsekvenser for sedimenttransport, påvirkninger af fisk og andre dyrs vandring (migrationer), forøget risiko for introduktion af invasive arter som følge af forøget skibstrafik samt påvirkning af 0,5 mio. ænders fouragering af muslinger synes ikke afklaret, hvorfor råstofudvindingen bør sættes i bero til der ligger et dokumentationsgrundlag for effekterne af udvindingen.

Den anden mulighed er, at der ikke indsendes et høringssvar, da Havplanen i den foreliggende version ikke i selve Vadehavsområdet indebærer ændringer. Marin naturkonsulent Xenia Salomonsen vil orientere om og uddybe Havplanens indhold og kan svare på spørgsmål omkring den. Se også bilag.

Punktet vil blive fremlagt og diskuteret i bussen på vej til Nationalpark Thy.

Økonomi: Ingen

Bilag: 2.1 Oplæg om havplan – Marine Indsatser

2.2 Forskningsudvalgets anbefaling til høringssvar

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- *Bestyrelsen drøfter havplanen og beslutter om der skal indsendes et høringssvar.*

Referat:

Xenia Salomonsen gennemgik havplanen og uddybede dens indhold. Herudover forklarede hun hvordan et høringssvar afgives. Havplanen rummer mangeforskellige interesser der går ind i hinanden og de beskyttede områder er kun en lille del af den samlede havplan.

Nationalpark Vadehavet er ikke udpeget som strengt beskyttet, men et område vest for nationalparken er, her må man blandt andet ikke fiske. Kun 4,1 % af Danmarks hav er strengt beskyttet, og det anbefales fra EU's side, at dette tal skal være 10 %.

Bestyrelsen spurgte ind til strengt beskyttede områder, fuglebeskyttelsesområder og til hvordan beskyttelsen er i Tyskland og Holland, blandt andet i områder med råstofindvinding. Forholdene blev uddybet og det blev nævnt, at man i Holland har en fond, som kompenserer rejefiskerne i en årrække, når de mister deres fangstområder grundet råstofindvinding og samtidig bruger midlerne til bæredygtig udvikling.

Simon Simonsen fortalte, at Havplanen ikke påvirker Nationalpark Vadehavets område, men opfordrede til, at man argumenterer for, at man skal passe bedre på området, som er Verdensarv.

Xenia Salomonsen orienterede om, at der er høringsfrist den 30. september 2021. Kan bestyrelsen ikke blive enig om et høringssvar, vil det derfor være op til medlemmernes bagland at afgive et høringssvar.

Xenia Salomonsen spurgte om bestyrelsens holdning til et høringssvar med fokus på følgende emner, jf. dagsordenens sagsfremstilling og bilag:

1. Vadehavet skal udpeges som strengt beskyttet område.
2. Vadehavet skal fritages for fiskeri f.eks. ved at fjerne dispensationsmulighederne i direktiver/bekendtgørelser for vildt/naturreservat.
3. Påvirkningerne af den påtænkte råstofindvinding ud for Blaavand uden for nationalparkens område er ikke afdækket. Konsekvenser for sedimenttransport, påvirkninger af fisk og andre dyrs vandring (migrationer), forøget risiko for introduktion

af invasive arter som følge af forøget skibstrafik samt påvirkning af 0,5 mio. ænders fouragering af muslinger synes ikke afklaret, hvorfor råstofudvindingen bør sættes i bero til der ligger et dokumentationsgrundlag for effekterne af udvindingen.

Ad 1.: Bestyrelsen havde en længere drøftelse af muligheden for at opfordre til, at Vadehavet bliver strengt beskyttet. Der var ikke enighed om, at det var en god idé. Særligt fordi 'strengt beskyttet' endnu ikke er defineret. Nogle fandt beskyttelsesgraden fornuftig som den er i dag, andre syntes man skulle følge forskningsudvalgets indstilling om at indlemme Vadehavet i de områder der skal betegnes strengt beskyttet. Det blev i øvrigt nævnt, at KIMO indstiller til at området bliver strengt beskyttet.

Ad 2: Der var umiddelbart ingen kommentarer til forslaget, men det blev i stedet omtalt, at man i Nationalpark Vadehavets Naturudvalg var blevet orienteret om, at Naturstyrelsen havde givet dispensation til forsøgsfiskeri af østers. Simon Simonsen undrede sig over, at nationalparken ikke havde været hørt i denne sag.

Der blev orienteret om, at det er Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen der giver eventuelle dispensationstilladelser og de forholder sig til bekendtgørelsen, der rummer mulighed for dispensation i forhold til forsøgsfiskeri, samt øvrig lovgivning på området, som ikke foreskriver høringer.

Ad 3: Janne Liburd havde forud for turen været i dialog med Preben Friis-Hauge, som havde fortalt, at han ikke var enig i, at der skal indgives et hørings svar om at råstofudvinding skal sættes i bero.

Xenia Salomonsen forklarede, at der allerede nu er råstofudvindingsområder i og udenfor Vadehavet, men at det nye og fremtidige er, at man vil samle disse i færre, større områder udenfor Vadehavet. Det vil eventuelt kunne medføre øget national og international skibstrafik, og måske også øge risikoen for invasive arters indtog samt eventuelt påvirke fiskenes (laks, ørred, snæbel osv.) migrationsruter.

Usikkerheden herved kan med fordel afklares nærmere. Men omvendt kan det også argumenteres, at der skal gives miljøvurderinger til råstofudvinding, hvor det må forventes, at usikkerhederne skal afklares.

Ved ankomsten til Thy fortsatte behandlingen af punktet.

Janne Liburd takkede Xenia Salomonsen for redegørelsen og opsummerede, at der var udtrykt bekymring for streng beskyttelse af Vadehavet. At viden om konsekvenser ligger i de kommende tilladelser som Miljøstyrelsen vil give. Hun anførte, at det, som Simon Simonsens tolkning, er en havplan, der har fokus på benyttelse og at beskyttelse ikke har samme vægtning.

May-Britt Andrea Andersen Kallan mente, at det kan få udfordringer for aktiviteter i området, hvis man vælger streng beskyttelse og var derfor betænkelig ved denne løsning.

Preben Friis-Hauge nævnte, at de arealudpegninger der er lavet, er områder man har udpeget for at kunne friholde andre områder. Han kunne på ingen måde støtte op om forslag 3. Afgørelsen skal bero på en konkret miljøvurdering og når et organ søger, skal der laves en miljøkonsekvensvurdering, som sendes i høring. Han orienterede endvidere om KIMOs mulige hørings svar. KIMO er en sammenslutning af 18 kystkommuner. Man har dog meget forskelligt syn på hvad der er relevant i de forskellige kystområder, hvilket vil påvirke hørings svaret.

Bestyrelsen blev enige om, at de ikke så sig i stand til at afgive et fælles hørings svar, men at det var op til de enkelte medlemmers bagland at afgive hørings svar.

Herefter foreslog Janne Liburd, at Vadehavsbekendtgørelsen tages op på det kommende møde, affødt af drøftelsen af dispensationer i forbindelse med forsøgsfiskeri.

Preben Friis-Hauge kommenterede på sagsfremstillingen, som ifølge ham var uheldigt formuleret.

Peter Saabye Simonsen forklarede, at det var eksempler på mulige høringssvar og ikke de eneste mulige høringssvar, og endvidere at tingene naturligvis skal fremstå klart og forståeligt uden det giver anledning til misforståelser.

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede at tage Vadehavsbekendtgørelsen op på det kommende bestyrelsesmøde.
- Bestyrelsen besluttede, at de ikke afgiver et fælles høringssvar, men at det er op til de enkelte medlemmers bagland at afgive høringssvar.

Punkt 3: Tilskud - beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Lov om nationalparker §14, 5 nævner eksplicit muligheden for at nationalparkerne kan yde tilskud til offentlige myndigheder, organisationer og private aktører. Tilskud kan gives til konkrete initiativer, eksempelvis naturforbedringer, friluftsfaciliteter, kulturaktiviteter, formidling mv.

Nationalpark Vadehavet har således mulighed for at yde tilskud til initiativer som er med til at realisere indsætterne i Lov om Nationalparker, bekendtgørelsen og dermed de 12 målsætninger som fremgår af Plan for Nationalpark Vadehavet 2019-2024.

Nationalpark Vadehavet yder i øjeblikket tilskud gennem vores Tilskudspulje og via tilskud til konkrete arrangementer i forbindelse med Nationalparkdagen, hhv. kr. 75.000 og kr. 50.000 årligt samt tidligere også til konkrete aktiviteter, især naturforbedrende. Der er fra statens administration kommet et skærpet fokus på tilskud. Det indebærer ændrede procedurer samt et skærpet tilsyn med tilskudsadministrationen hos os. Den administrative byrde er således blevet tungere, om end ikke helt endeligt beskrevet, og vi beder bestyrelsen drøfte om Nationalpark Vadehavet fremover skal yde tilskud. Lukker vi for Tilskudspuljen kan vi ikke på samme måde kommunikere, at lokale foreninger o.a. kan komme og søge tilskud til lokale aktiviteter og faciliteter hos Nationalparkfonden. Konsekvensen er, at vores synlighed, rolle og betydning som opbyggende og støttende faktor for det lokale liv forringes. Det betyder ikke, at vi ikke kan støtte lokale initiativer, da vi har andre muligheder for at støtte op. Bestyrelsen bedes drøfte og træffe beslutning om Nationalparken fremadrettet skal yde tilskud.

Punktet har betydning for økonomi og budgetter og derfor sat på før punkt 4. Økonomi. Se bilag.

Økonomi:

Tilskudspuljen er på 75.000 kr. årligt. Hertil kommer tilskud til Nationalparkdagen på 50.000 kr. og andre tilskud.

Bilag: 3.1 Tilskudsordningen

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- *bestyrelsen beslutter om Nationalparkfond Vadehavet fremover ikke skal yde tilskud, herunder via tilskudspuljen som derved lukkes.*

Referat:

Janne Liburd forklarede, at nationalparken har en tilskudspulje, hvor der er afsat midler til støtte af projekter og initiativer. Da man står overfor en reduktion af bevillingen fra 2023,

bad hun bestyrelsen beslutte, om de fortsat ønsker ordningen, som vil kunne give en budgetbesparelse.

Inger Jensen spurgte, om det giver øget administrativ belastning at have ordningen.

Peter Saabye Simonsen forklarede, at man afventer de endelige procedurer, men at det er klart, at der vil blive strammet op fra statens side. Det vil betyde et øget administrativt arbejde, men det skal ikke afholde bestyrelsen fra at fastholde puljen. Emnet er sat på dagsordenen, fordi puljen indgår i det fremtidige budget og det skal afklares, om den stadig skal det. Han supplerede, at puljen set fra hans stol giver goodwill i forhold til lokalsamfundene, som kan søge tilskud til mindre faciliteter og events.

Bo Jessen fortalte, at Tønder Kommune har et samskabelsesudvalg. Der er afsat midler, som gør godt rigtig mange steder, samtidig med at det er et godt signal at sende.

Simon Simonsen foreslog at man gør administrationen lettere, eller ændrer formålet.

Preben Friis-Hauge så gerne, at den administrative byrde begrænses. Han nævnte desuden, at LAG gerne ser ansøgninger fra Nationalpark Vadehavet som kan bidrage til budgetterne.

Bestyrelsen blev bedt beslutte om de ønskede at lukke puljerne, eller om de ønsker at fortsætte med dem. Bestyrelsen besluttede, at de fastholder puljerne indtil videre og indtil der er skabt klarhed over de endelige regler og rammer.

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede fastholde puljerne til tilskud til initiativer og til nationalparkdag.

Punkt 4: Økonomi – budgetopfølgning 2021 – beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Dagsordenens punkt 4 og 5 er kernen i bestyrelsesmødet, fordi økonomi og budgetter skal godkendes for de kommende år. Det er her bestyrelsen sætter kursen for hvad der skal ske og bruges penge på.

Sekretariatet vil fremlægge en budgetopfølgning på 2021 – hvordan går det med forbruget af penge og timer i forhold til de budgetter bestyrelsen har godkendt tidligere på året. Dernæst ses på hvordan resten af regnskabsåret forventes at forløbe.

Fremlæggelsen vil være lidt mere grundig end på de almindelige bestyrelsesmøder på andre tider af året, hvorved bestyrelsen også er klædt på til at tage drøftelsen om de kommende års budgetter.

Bestyrelsen opfordres til at stille spørgsmål og diskutere budgetopfølgningen for 2021.

Økonomi: se bilag 4.1

Bilag: 4.1 Regnskab år til dato 2021

4.2 Budgetopfølgning 2021

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- *Bestyrelsen godkender budgetopfølgningen for 2021.*

Referat:

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at regnskabet ser ok ud. Dog skal forholdsvis mange midler bruges på kort tid, blandt andet fordi corona og langsommelig sagsbehandling i nogle myndigheder har påvirket projekterne. Peter Saabye Simonsen forventer derfor ikke, at alle pengene bliver helt forbrugt i 2021, men vil overgå til 2022. Simon Simonsen bemærkede, at der var en sammentællingsfejl under naturprojekter. Denne fejl rettes.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte budgetopfølgningen for 2021.

Punkt 5: Økonomi – budget 2022-2025 – beslutningspunkt (60 min.)

Sagsfremstilling:

Sekretariatet fremlægger et forslag til budget 2022-2025. Bestyrelsen bedes drøfte og beslutte budget 2022-2025. Efter mødet vil sekretariatet indsende budgettet – senest primo oktober - til Naturstyrelsen, som videresender til Finansministeriet. Sekretariatet vil fremlægge kronologisk og starter med forslag til budget 2022 med afsæt i de seks indsatsområder og tilhørende aktiviteter.

Derefter fremlægger sekretariatet budgetforslag for 2023-2025 på samme måde. Fremlæggelsen vil være mindre detaljeret end gennemgangen af 2022-budgettet i takt med at der ikke er krav om timebudgettering for 2023-2025.

Bestyrelsen opfordres til at stille spørgsmål og diskutere budgettet og gerne med et øje på om der er aktiviteter der skal/kan nedlægges, jf. den på flere bestyrelsesmøder kommunikerede situation om en fremtid med en lavere Finanslivsbevilling.

Økonomi: Se bilag

Bilag: 5.1 Budgetforslag 2022-2025

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- *bestyrelsen beslutter budget 2022-2025.*

Referat:

Peter Saabye Simonsen gennemgik budgettet år for år og herunder budgettets opsætning og struktur. Det forventes, at nationalparken får en finanslovsbevilling på 9,5 mio. kr. i 2022, og vi forventer et budget på 17. mio. kr. Dette rammebudget kan dog blive lidt større, hvis det lykkes at hente endnu flere eksterne midler via fundraising. Omvendt skal der bruges rigtig mange penge i 2022, for at nå budgettet og der kan opstå flaskehalse. Indsatsen med at øge budgettet og den relative aktivitetsportefølje på natur og landskab sker langsomt, men der er i 2022 budgetteret med 24 % af det samlede budget, hvilket Inger Jensen kvitterede for.

Janne Liburd fortalte, at baseline-målingen ved Klimagården/Ribemarsken og ikke mindst hele "No fence"-projektet var blevet fremhævet af Miljøministeren ved ministerens møde med nationalparkernes formænd medio august. Der bliver lagt mærke til at det ikke er "almindelig" naturpleje, men at der tænkes i nye baner, som også favner reduceret klimapåvirkning. Det er helt sikkert også noget der kommer til at fylde på den trilaterale agenda. Klimaforandringer er af det trilaterale vadehavssamarbejde udpeget til at være Vadehavets største trussel, især for Holland og dele af Tyskland, hvor Vadehavet reelt kan forsvinde, mens det danske vadehav er mindre udsat af forskellige årsager.

Simon Simonsen påpegede, at man med Xenia Salomonsen har fået en fagperson der ved noget om det marine, og naturudvalget bakker op om at finde projekter på det marine område.

Adspurgte orienterede Peter Saabye Simonsen om, at projektet "Kunst, kultur og kobbersnepper" forventes afviklet i maj 2022. Det har ligget stille grundet corona. Det samme gælder Luca Berti-kulturprojektet.

Midlerne vedrørende Friluftsliv er primært fokuseret på "Velkommen til Nationalpark Vadehavet" og det første velkomsthed – Siltoft Grænsvogterhus - er indviet i 2021 i godt samarbejde med Tønder Kommune, Tøndermarsk Initiativ, lokale grundejer m.fl. Martin Kunzendorf er ansat til at skrive tekster og Rico Boye og Marianne Thorlund Tølbøll støtter op om projektet. Derfor får projektet øget gang i forbrug og aktiviteter.

Vi arbejder på at få gang i nationalparkprodukter, lejrskoleprojektet - som eventuelt kan tænkes ind i et interregprojekt – men også marine projekter vil kunne medvirke til at øge budgettet i 2022.

May-Britt Andrea Andersen Kallan spurgte, om man har planer om at trække sig ud af det trilaterale samarbejde, fordi der står 0 kroner flere steder. Det gør der også andre steder i budgettet?

Peter Saabye Simonsen forklarede, at vi står overfor en finanslovsreduktion og at vi ikke kan budgettere med midler vi ikke har. Der er aktiviteter vi har fastholdt midler til, typisk fortsatte aktiviteter såsom skibet, Mit Vadehav osv., men der vil være indsatser vi ikke har midler til fremadrettet og det er illustreret i budgettet for 2023-2025. Herunder til det trilaterale vadehavssamarbejde. Det og verdensarven er de steder Peter Saabye Simonsen kan se, at man kan skære ned, men det er naturligvis helt og holdent bestyrelsens beslutning at træffe afgørelse om hvad der skal bruges penge på.

Preben Friis-Hauge fortalte, at kommunerne har deres interesser på det rene, men at det er ærgerligt, at Danmarks eneste internationale nationalpark ikke modtager midler til at bidrage til det grænseoverskridende arbejde. Det vil være rart at få detaljeret budget på det trilaterale samarbejde/verdensarvssamarbejdet, så udgiftsposterne står klart og bestyrelsen får en mere klar forståelse af hvad der bruges penge på. Han foreslog ikke at give midler til IWSS, hvis de ikke bruges i samarbejde med Mit Vadehav.

Janne Liburd pointerede, at det trilaterale samarbejde er en del af bekendtgørelsen. Det internationale vadehavssamarbejde er en unik arbejdsopgave for NPV, med mere end et årsværk dedikeret til samme for indeværende. Departement har afvist af at tilføje status som UNESCO Verdensarv i bekendtgørelsen. Med venteligt forestående besparelser, uden anerkendelse af NPV som UNESCO 'focal point' og realisering af det trilaterale samarbejde gennem projekter, må bestyrelsen også her prioritere besparelser. Derfor står der som udgangspunkt nul. Samarbejdet, som vi er forpligtiget til, vil fortsat realiseres gennem IWSS, WSF, KIMO mv.

Peter Saabye Simonsen nævnte ledelsesorienteringen, der beskriver vores aktiviteter, også på det trilaterale område, men ikke bugetterne på samme aktiviteter, og at sekretariatet gerne forsyner bestyrelsen med et budget specifikt på det trilaterale vadehavssamarbejde, så det er klart hvad der gives penge til.

Simon Simonsen påpegede, at det er et fint signal at sende, at en finanslovsreduktion vil betyde færre aktiviteter.

Janne Liburd spurgte, om der var yderligere kommentarer, eller om bestyrelsen kunne godkende budget 2022-2025. Bestyrelsen godkendte det fremlagte budget.

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede at godkende budget 2022-2025 som fremlagt.

Punkt 6: Verdensarvsstrategien – beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Danmark deler UNESCO verdensarven med Holland og Tyskland. Der er ikke fra EU's eller statens side afsat penge til arbejdet med UNESCO-verdensarven. Hvis der skal ske noget konkret, så er det altså på lokalt plan der skal tages initiativ til aktiviteter og projekter samt handlinger. Derfor har de fire Vadehavskommuner, Nationalpark Vadehavet, Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen og lokale aktører dannet et strategiforum for Vadehavet som verdensarv. Dette forum har en styregruppe, som sætter kursen. Esbjerg Kommune har fungeret som sekretariat og førerhund på planarbejdet. Dernæst er der en større gruppe af lokale virksomheder, museer, naturcentre m.fl., der indgår i og bidrager med at formulere aktiviteter og mål for Strategiforum. Sammen lavede vi en strategi og

handlingsplan for 2016-2020. Den skal opdateres for den kommende fire-årige periode og vedlagt er forslaget til strategi-planen.

Erfaringen fra første strategiperiode er, at Nationalpark Vadehavets sekretariat har trukket det helt uden sammenligning største læs i forhold til at realisere og implementere aktiviteter og handlinger til gavn for hele Vadehavsområdet. Dette har bestyrelsen drøftet tidligere og enedes om, at kommunerne må mere på banen økonomisk og operationelt, men også andre aktører må tage ansvar og gå aktivt ind i arbejdet.

Bestyrelsen bedes drøfte og beslutte strategien. Bemærk, at strategien også godkendes og besluttet kommunalpolitisk i de fire Vadehavskommuner.

Økonomi: -

Bilag: 6.1 Udkast til Strategi for Verdensarv Vadehavet

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- *Bestyrelsen godkender strategien for Vadehavet som verdensarv*

Referat:

Janne Liburd bemærkede, at Peter Saabye Simonsen har siddet med i strategigruppen. Bestyrelsen blev forelagt det udkast gruppen havde lavet og som lige nu er til politisk behandling i kommunerne.

Karen Boel Madsen kommenterede på andet afsnit. "Vi ønsker også at udvikle muligheder for erhvervene fx. turismen, og endeligt at vadehavsområdet med sin enestående natur og kultur bliver et attraktivt sted at bosætte sig og leve". Hun bad om, at den sidste del af sætningen placeres først.

Preben Friis-Hauge fortalte at Plan og teknik i Varde Kommune har behandlet og godkendt forslaget. Bo Jessen kunne fortælle at Teknik og Miljøudvalget i Tønder også havde godkendt forslaget og at det ligger til godkendelse i byrådet i begge Kommuner. Inger Jensen så strategien som erhvervsmæssig udvikling, men vil gerne have mere fokus på forbedring af naturen med i strategien.

Peter Saabye Simosen forklarede, at det er en strategi og at handlingsplanen skal komme fra aktørerne, hvor forslaget fra Inger Jensen bliver nævnt. Midlerne skal komme fra kommunerne og nationalparken og Preben Friis-Hauge og Bo Jessen orienterede om, at kommunerne arbejder på naturprojekter i verdensarvsområdet.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte strategien for Vadehavet som verdensarv med få kommentarer, herunder ændring af rækkefølgen i sætning 2 side 1.

Punkt 7: Nyt fra sekretariatet – orienteringspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling:

Der vil under dette punkt være en orientering fra sekretariatet og der vil være mulighed for at spørge ind til ledelsesorienteringen. Bemærk, at der i tidligere år ikke har været udarbejdet en ledelsesorientering til bestyrelsens årlige budgetmøde i slutningen af september. Sekretariatet har dog vurderet, at bestyrelsen har behov for at være opdateret på hvad der foregår i og omkring sekretariatet både i forhold til at træffe beslutninger på budget/økonomi og i forhold til de konkrete aktiviteter. Men også fordi covid-19 pandemien har gjort, at bestyrelsen ikke har kunnet mødes fysisk med hinanden eller sekretariatet i en lang periode og den afstand skal vi have erstattet med den gode, nærværende, tillidsfulde stemning, som har været bestyrelsens særkende igennem en årrække i Nationalparkfond Vadehavet.

Økonomi: -

Bilag: 7.1 Ledelsesorientering

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- *Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning*

Referat:

Janne Liburd takkede for ledelsesorienteringen og spurgte om den gav anledning til spørgsmål eller kommentarer.

Preben Friis-Hauge kommenterede på den grafiske opstilling og bad om, at bilaget vendes på den høje led, så dokumentet er nemmere at læse på en iPad/tablet.

Beslutning:

- Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Punkt 8: Evaluering af Danmarks Nationalparker – orienteringspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

I august 2019 blev sekretariatet kontaktet af Rambøll efter længere tids rygter om at loven om nationalparker og nationalparkerne skulle evalueres. Dette fordi forligskredsen af partier i Folketinget (alle på nær Enhedslisten) bag etableringen af nationalparkerne besluttede, dengang lov om nationalparker blev stemt igennem (2007), at der skulle evalueres efter en 10-årig periode.

Konsulentfirmaet Rambøll fik opgaven at gennemføre 3 workshops, hvoraf den ene fandt sted i Nationalpark Vadehavet med deltagelse af bestyrelse, råd, sekretariat og udvalgte naturorganisationer.

Derefter hørte vi intet om evalueringen før i juni 2021, hvor sekretariatscheferne opdagede, at Ministeren havde indkaldt til møde i forligskredsen af partier ved Miljø- og fødevareordførere. Vi hørte det 4 dage før mødet fandt sted og fik af Ministeriet ikke mulighed for at lytte med, deltage eller på anden måde se resultatet af evalueringen før den blev præsenteret for forligskredsen. Et par sekretariatschefer fik fat i nogle af de politiske ordførere for de store partier inden mødet for at lodde stemningen. Mødet var udramatisk og der blev generelt udtrykt tilfredshed med nationalparkernes indsats. Formænd og chefer for Danmarks Nationalparker havde møde med Miljøministeren i august, hvor evaluering og mødet med forligskredsen blev drøftet. Miljøministeren udtrykte tilfredshed med nationalparkernes indsats.

Rapporten med bilagsrapport, se bilag 8.1. og 8.2., er vedlagt. Bestyrelsen bedes drøfte rapporten og tage den til efterretning.

Økonomi: -

Bilag: 8.1 Evaluering af Danmarks Nationalparker

8.2 Tillægsrapport til Evaluering af Danmarks Nationalparker

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- *bestyrelsen tager orienteringen til efterretning*

Referat:

Janne Liburd forklarede, at der er et par fejl i rapporten, som nationalparkerne i øvrigt ikke har haft til gennemsyn. Det fremstår som om Nationalpark Vadehavet ikke har brugt særligt mange penge og særligt ikke på naturområdet. Det skyldes en fejl fra konsulentfirmaet, som kunne være opdaget ved et gennemsyn i nationalparkerne før rapporten blev politisk fremlagt. Men Janne Liburd nævnede også, at nationalparkerne evaluerer deres indsatser og effekten samt omfanget af samme forskelligt og formandsforum vil derfor drøfte hvordan man eventuelt kan have mere ensartede måder at evaluere på fremover.

Det var Miljøministeriets konsulentfirma til opgaven der indkaldte til interviews og besluttede proceduren. Derfor har nationalparkerne ikke haft indflydelse på hvem der blev interviewet. Der har været tale om meget korte tidsfrister. Processen er karakteriseret ved en mangel på transparens og meddelsomhed og et fravær i forhold til inddragelse af nationalparkerne.

Janne Liburd kunne dog fortælle, at Lea Wermelin havde været meget engageret og til stede under evalueringsmødet med nationalparkerne og havde udtrykt tilfredshed med nationalparkernes arbejde. Det samme havde forligskredsens ordførere fra Folketinget.

Beslutning:

- Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Punkt 9: Evt. og meddelelser (10 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har her mulighed for at komme med meddelelser mv.

Referat:

Jan Holm fortalte, at der er ved at blive udarbejdet APV for sekretariatet. Det ser fint ud, men der er nogle opmærksomhedspunkter. Blandt andet er kontorfaciliteterne ikke tidssvarende.

Esther Hoftijzer påpegede, at landbruget allerede har mange små projekter der bidrager til naturen, og at de mangler anerkendelse for deres tiltag.

Preben Friis-Hauge fortalte, at Varde Kommune ser interesseret på ”no fence” projektet, som kan blive relevant for dem.

Janne Liburd fortalte UNESCO har henvendt sig til det trilaterale vadehavssekretariat. De vil gerne have, at UNESCOs 50 marine verdensarvssteder afholder deres konference ved Vadehavet i 2023. Danmark har formandsskabet for det trilaterale Vadehavssamarbejde fra 2022, og ville også kunne være værtsland.

Preben Friis-Hauge orienterede om, at der i slutningen af måneden er møde i det Rådgivende Udvalg for Vadehavet (RUV). I samme uge er der møde i Vadehavs Forum.

Janne Liburd fortalte om projektet ”bæredygtig turismeudvikling”. Projektresultaterne er klar og ligger til trykning. Det har resulteret i 5 gode råd til de parker der har deltaget.

Der blev orienteret om, at der er seminar om bæredygtig turisme den 11. november i Musikhuset i Esbjerg.